

Rijksoverheid

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

 Beleidskompas

Wie zijn belanghebbenden en waarom?

In deze wijziging van de Regeling natuurbescherming en de Omgevingsregeling worden meerdere onderwerpen meegenomen. Onderstaand zijn per onderwerp de belanghebbende partijen genoemd waarvan de wijziging hun werkterrein mogelijk raakt dan wel consequenties heeft voor hun belangen. Deze partijen zijn, waar relevant, meegenomen bij het opstellen van de voorgestelde wijzigingen. Als titel voor het onderwerp is de benaming van het daaraan gerelateerde hoofdstuk in het algemeen deel van de toelichting aangehouden.

Toevoegen bronmaatregelen SSRS

Belanghebbende zijn provincies en omgevingsdiensten, PAS-melders, initiatiefnemers van woningbouwprojecten, de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, de Minister voor Natuur en Stikstof en de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Deze wijziging is voor hen van belang omdat hierdoor ook de ruimte uit de bronmaatregelen Regeling provinciale aankoop veehouderijlocaties nabij natuurgebieden wordt toegevoegd aan het Stikstofregistratiesysteem (SSRS). Ook ruimte uit de Regeling provinciale maatregelen PAS-melders wordt aan het SSRS toegevoegd. Deze ruimte is specifiek bedoeld voor PAS-melders. Hiervan zijn vooral PAS-melders en de Minister voor Natuur en Stikstof belanghebbend, want hiermee komt meer ruimte beschikbaar voor de doelen van deze betrokkenen.

Aanpassing prioritering doelen in het SSRS

Deze wijziging is van belang voor provincies en omgevingsdiensten, PAS-melders, initiatiefnemers van woningbouwprojecten, de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, de Minister voor Natuur en Stikstof en de Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening. Dit omdat hiermee uitvoering wordt gegeven aan vernieuwde afspraken over de verdeling van ruimte in het SSRS.

Toevoegen stikstofbanken aan AERIUS Register

De Ministers voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, van Infrastructuur en Waterstaat, voor Klimaat en Energie en van Defensie als ook de gedeputeerde staten van de twaalf provincies zijn belanghebbend omdat ze de wens hebben ook voor hun projecten depositieruimte te registreren in stikstofbanken. PAS-melders, initiatiefnemers van woningbouwprojecten en andere partijen kunnen ook belang belanghebbenden zijn omdat zij in sommige gevallen aanspraak kunnen maken op ruimte uit de stikstofbanken.

Technische aanpassingen AERIUS register

Provincies en omgevingsdiensten zijn belanghebbend voor deze wijziging omdat het betrekking heeft op de uitvoering en het werken met AERIUS.

1. Wat is het probleem?

Toevoegen bronmaatregelen SSRS

Veel Natura 2000-gebieden gaan gebukt onder een forse overbelasting door stikstofdepositie. Dat maakt het lastig om nog natuurvergunningen te verlenen of anderszins toestemming te geven voor activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken.

Tijdens het PAS zijn veel projecten gerealiseerd zonder natuurvergunning. Een deel van de betrokken activiteiten wordt nog steeds verricht en heeft alsnog een vergunning nodig. Dit betreft de PAS-melders. Om voor de PAS-melders tot een vergunning te komen, is in een aantal gevallen eerst stikstofruimte nodig. Deze stikstofruimte wordt vrijgemaakt door bronmaatregelen en beschikbaar gesteld via het SSRS.

De bronmaatregelen Regeling provinciale aankoop veehouderijlocaties nabij natuurgebieden (Rpav-1, ook wel MGA) en Regeling Provinciale Maatregelen PAS-melders (Rpmp) moeten nog aan de huidige regeling worden toegevoegd als bronmaatregel in het SSRS. Totdat deze bronmaatregelen zijn opgenomen kan de ruimte die vrijkomt uit deze bronmaatregelen nog niet worden ingezet voor vergunningverlening.

Aanpassing prioritering doelen in het SSRS

Door de huidige systematiek van prioritering blijft relatief veel ruimte onbenut. Dat is niet wenselijk in het licht van de verschillende grote maatschappelijke opgaven, in het bijzonder die van het legaliseren van de gemelde PAS-projecten. Specifiek voor die activiteiten voelt het kabinet een zware verantwoordelijkheid om de problematiek zo snel mogelijk op te lossen en de onzekerheid van PAS-melders zo snel mogelijk weg te nemen. Daarom is besloten de prioritering van doelen in het stikstofregistratiesysteem aan te passen en de PAS-meldingen daarbij meer prioriteit te geven.

Toevoegen stikstofbanken aan AERIUS Register

AERIUS Register is het instrument om extern salderen door middel van stikstofbanken te faciliteren. Momenteel bevat AERIUS Register alleen het SSRS. Deze is beschikbaar voor een beperkt aantal landelijke doelen: het legaliseren van PAS-meldingen, woningbouwprojecten en infraprojecten. De wens bestaat om depositieruimte te kunnen registreren voor meer/andere doelen.

Ook bestaan specifieke provinciale doelenbanken en een provinciale microdepositiebank. Deze zijn ingesteld vanuit de bevoegdheid van provincies voor het verlenen van de natuurvergunning. Omdat stikstofbanken een instrument zijn ten behoeve van vergunningverlening, zijn in het kader van deze bevoegdheid instellingsbesluiten en beleidsregels vastgesteld.

Om beter inzicht te verkrijgen in geregistreerde depositieruimte, is het wenselijk de provinciale banken op te nemen in de Regeling natuurbescherming (Rnb) en in de Omgevingsregeling (Or), en alle stikstofbanken in hetzelfde systeem, AERIUS Register, te laten werken.

Technische aanpassingen AERIUS Register

Er is een aantal technische aanpassingen in Register beoogd om de onderstaande aandachtspunten op te lossen.

- a) De ruimte uit de bronmaatregelen komt steeds in delen beschikbaar. Conform de huidige Rnb is het nodig om elke vulling van Register met nieuw beschikbaar gekomen ruimte bekend te maken middels een regelingswijziging. Dat leidt tot extra administratieve lasten.
- b) De stikstofruimte uit de stikstofbanken wordt om niet beschikbaar gesteld aan initiatiefnemers. Er is een mogelijk risico op staatssteun, en daarmee op terugvordering bij de initiatiefnemer, indien deze verkregen ruimte kan worden doorverkocht aan derden.
- c) AERIUS Calculator is het verplicht voorgeschreven rekeninstrument waarmee depositie van stikstof op Natura 2000-gebieden wordt berekend in het kader van toestemmingsverlening. Het is van belang dat hierin de meest recente wetenschappelijke inzichten zijn verwerkt, daarom wordt AERIUS regelmatig geactualiseerd. Met de regelingswijziging is beoogd gebruik van deze nieuwe geactualiseerde versie voor schrijven. AERIUS Monitor en AERIUS Register worden hiermee in lijn gebracht en geactualiseerd.

2. Wat is het beoogde doel?

Toevoegen bronmaatregelen SSRS

Het beoogde doel is om de ruimte uit de bronmaatregelen Rpav-1 en Rpmp ook beschikbaar te kunnen stellen voor de doelen van het SSRS.

Aanpassing prioritering doelen in het SSRS

Het beoogde doel is om de ruimte in het SSRS beter te benutten en waar mogelijk sneller PAS-melders te kunnen helpen.

Toevoegen stikstofbanken aan AERIUS Register

Het beoogde doel is enerzijds het mogelijk maken van het registreren van depositieruimte ten behoeve van andere/meer doelen dan nu opgenomen zijn in het SSRS. Anderzijds is het doel om meer inzicht te krijgen in geregistreerde stikstofruimte ten behoeve van toestemmingverlening.

Technische aanpassingen AERIUS register

De beoogde doelen zijn:

- a) Het vullen van AERIUS Register te vergemakkelijken en administratieve lasten te verminderen;
- b) Initiatiefnemers te beschermen tegen staatssteunrisico's;
- c) De meest actuele versies van AERIUS Calculator voor te schrijven en daarmee in lijn de meest actuele versies van Monitor en Register beschikbaar te stellen.

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Toevoegen bronmaatregelen SSRS

Om het beoogde doel te realiseren moeten de nieuwe bronmaatregelen worden toegevoegd aan de Rnb en per 1 januari 2024 aan de Omgevingsregeling. Daarvoor is een regelingswijziging nodig. Er zijn geen andere opties.

Aanpassing prioritering doelen in het SSRS

Om het beoogde doel te realiseren moet de verdeling van ruimte over de verschillende doelen van het SSRS worden aangepast. De afspraken over de huidige verdeling zijn vastgelegd in de Rnb. Voor een aanpassing is een regelingswijziging nodig. Die moet worden vastgelegd in de Rnb en per 1 januari 2024 in de Or.

Toevoegen stikstofbanken aan AERIUS Register

Om het beoogde doel te realiseren is het nodig om de bestaande provinciale stikstofbanken en de provinciale microdepositiebank op te nemen in de Regeling natuurbescherming en per 1 januari 2024 in de Or. Daarnaast moet het mogelijk zijn om depositieruimte in AERIUS Register te registreren ten behoeven van andere/meer doelen dan nu in het SSRS zijn opgenomen. De voorgestelde regelingswijziging zorgt hiervoor en zorgt tevens voor beter inzicht in geregistreerde depositieruimte. In verkenningen is geen betere, uitvoerbare mogelijkheid naar boven gekomen voor het behalen van deze doelen.

Technische aanpassingen AERIUS Register

Om de beoogde doelen die van technische aard zijn te realiseren, moet de Rnb, en per 1 januari 2024 de Or, op die punten worden aangepast. Daarvoor is een regelingswijziging nodig. Er zijn geen andere opties.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Toevoegen bronmaatregelen SSRS

Het gevolg van deze wijziging dat er depositieruimte uit de Rpav-1 en Rpmp in het SSRS beschikbaar kan worden gemaakt voor toestemmingverlening.

Aanpassing prioritering doelen in het SSRS

Het gevolg van de wijziging is dat de prioritering van doelen in het SSRS aan wordt aangepast en de PAS-meldingen daarbij meer prioriteit krijgen. Naast de gemelde PAS-projecten kan met deze regelingswijziging ook ruimte worden toebedeeld aan concrete woningbouwprojecten en renovatie- en veiligheidsprojecten ten aanzien van rijkswegen. Deze laatste komen in de plaats van de zeven met naam genoemde MIRT-projecten, waarvoor voorheen ruimte uit het SSRS kon worden gebruikt. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan de herprioritering in het MIRT.¹

¹ Kamerstuk 2023D10869.

Toevoegen stikstofbanken aan AERIUS Register

Het gevolg van de wijziging is dat de mogelijkheid ontstaat om voor meer doelen depositieruimte te registreren in AERIUS Register. AERIUS Register wordt uitgebreid en gaat bestaan uit meerdere compartimenten (stikstofbanken). Daarnaast worden ook meer actoren verantwoordelijk voor de registratie van depositieruimte in AERIUS Register en de uitgifte daarvan aan projecten (zie ook toelichting onder belanghebbenden).

Technische aanpassingen AERIUS register

De gevolgen van de wijzigingen zijn dat:

- a) het mogelijk wordt om AERIUS Register zonder regelingswijziging te vullen met ruimte uit de in de regeling benoemde (bron)maatregelen;
- b) extern salderen met uit stikstofbanken verkregen depositieruimte wordt geblokkeerd en de verkregen ruimte uit AERIUS Register bij beëindigen van de activiteit terugvloeit naar de stikstofbank;
- c) het versienummer van AERIUS Monitor, Register en Calculator wordt gewijzigd in versie 2023.

5. Wat is de voorkeursoptie?

Voor alle onderwerpen heeft een wijziging van de Rnb en Or, zoals deze voorligt in consultatie, de voorkeur.